

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/15975

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1216
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7/15975)

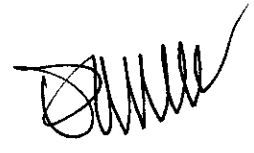
18 Ekim 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığının 05.10.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 25222 sayılı yazısı.

Bitlis Milletvekili Sayın Mehmet Nezir KARABAŞ'ın, tarafıma tevcih ettiği 7/15975 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

**BİTLİS MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET NEZİR KARABAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/15975)**

Sorular 1, 4:

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında bir nükleer güç santrali tesisine ve işletimine dair işbirliğine ilişkin anlaşma" Hükümlerinin 5. Maddesi 3. bendinde yer alan, "Proje Şirketi, Rus Tarafınca yetkilendirilen şirketlerin doğrudan veya dolaylı olarak başlangıçta %100 (yüzde yüz) hisse payına sahip olacak şekilde, Türkiye Cumhuriyeti kanunları ve düzenlemeleri kapsamında anonim şirket şeklinde kurulur." Bu bağlamda, Amaç ve Kapsam başlıklı 3. madde 1. bentte "Taraflar Projeye ilgili olarak işbirliği yaparlar" hükmüne göre;

- **Türk Tarafı, Nükleer Güç Santralının tasarım ve inşası sürecinin neresinde yer alacaktır?**
- **Tüm işletme ömrü boyunca nükleer güç santrali ile bağlantılı olarak aşınma ve yıpranmaya yönelik yedek parçaların tedarik sürecinde, Türk tarafının rolü ne olacaktır?**

Cevaplar 1, 4:

12 Mayıs 2010 tarihinde imzalanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından 15 Temmuz 2010 tarihinde onaylanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde Akkuyu Sahasında bir Nükleer Güç Santralının Tesisi'ne ve İşletilmesine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma'da, Türkiye Cumhuriyetinde nükleer yakıt üretim tesislerinin kurulması ve işletimi de dahil olmak üzere nükleer yakıt döngüsü hakkında işbirliği ve teknoloji transferine ilişkin hususlarda da işbirliği yapılmasına karar verilmiştir.

Anlaşmaya konu olan Nükleer Güç Santrali (NGS) (VVER1200)'nın tasarımı konusunda Türkiye tarafının herhangi bir katkısı bulunmamaktadır. Söz konusu anlaşmada taraflar Türk şirketlerinin Atomstroyexport (ASE) tarafından emtiaların tedariki, hizmetlerin icrası ve projenin inşa aşaması ile bağlantılı olarak çalışmaların yürütülmesinde tedarik zincirinin üyeleri olarak büyük ölçüde istihdam edilmesinde mutabakata varmışlardır. Belirlenen koşulları sağlayacak Türk şirketlerinin inşa sürecinde ekonomik açıdan katkıda bulunmaları kaçınılmaz olacaktır.

Proje özellikleri ve özel emniyet gereksinimlerini sağlayacak yerli tedarikçiler bu süreçte yer alabilecekler ve Türkiye mevzuatına göre kurulan ve en az %51'i Rus Devlet şirketlerine ait olan Proje Şirketi bakım ve onarımda sorumlu olacaktır.

Sorular 2, 3:

- **Türk Tarafı, Proje'nin uygulanması ve yönetilmesi sürecinin neresinde yer alacaktır?**
- **Türk Tarafı, Nükleer Güç Santralının emniyetli ve güvenilir işletimi sürecinin neresinde yer alacaktır?**

Cevaplar 2, 3:

"Proje Şirketi" projenin uygulamasından, yürütülmesinden ve NGS'nin işletilmesinden sorumlu olacaktır. Proje şirketinde yerli firmaların yer almalarında herhangi bir engel bulunmamaktadır. Ancak proje şirketinin toplam hisse paylarının en az yüzde 51'i yetkili Rus kuruluşlarının elinde bulunacaktır.

Ülkemizde nükleer tesis kurmak ve işletmek isteyen tüzel kişiler 2690 sayılı Kanun ve "Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük" çerçevesinde TAEK'den yetki (izin/onay/lisans) almak zorundadır. Ayrıca, TAEK işletilmekte olan nükleer güç santrallerini nükleer güvenlik ve nükleer emniyet açısından sürekli denetlemekle yükümlüdür. TAEK işletme sürecinde gerçekleştireceği denetimlerle nükleer güç santralının emniyetli ve güvenli işletilmesini kontrol edecektir. Proje şirketi, Türkiye Cumhuriyetinin yürürlükteki kanun ve düzenlemeleri uyarınca ihtiyaç duyulabilecek tüm diğer gerekli lisanslar, izinler ve onayları ilgili kurum ve kuruluşlardan almakla yükümlüdür.

Soru 5:

Nükleer Güç Santralı işletme personelinin eğitimi ve yeniden eğitimi konusunda Türk tarafının rolü ne olacaktır?

Cevap 5:

NGS'de çalışacak Türk vatandaşlarının Proje şirketi tarafından ücretsiz olarak eğitilmeleri konusunda mutabakata varılmış olup, NGS'de çalışacak personelin eğitimi ve yeniden eğitimi anlaşmaya göre proje şirketinin sorumluluğundadır. NGS'de çalışacak olan işletme personeli TAEK'in belirleyeceği prosedürler çerçevesinde TAEK'den yetki almak durumundadır.

Soru 6:

Nükleer ve radyoaktif materyallerinin nükleer güç santralına giriş ve çıkışlarında bütünlüklerinin ve fiziksel korunmalarının sağlanması hususunda Türk tarafının rolü nedir?

Cevap 6:

TAEK nükleer ve radyoaktif materyallerinin taşınması sırasında alınması gereken güvenlik ve fiziksel korunma önlemlerini mevzuatında tanımlamış durumdadır. Bu materyaller Kurum tarafından mevzuat uyarınca yapılacak inceleme ve değerlendirmeler sonucunda izin verilmesi durumunda taşınabilecektir. Bu izinler sayesinde nükleer ve radyoaktif materyallerinin NGS'ye giriş ve çıkışlarında bütünlüklerinin ve fiziksel korunmalarının sağlanması garanti altına alınmaktadır.

Soru 7:

Türk tarafı taze nükleer yakıt tedariki konusunda nasıl söz sahibi olacaktır?

Cevap 7:

Nükleer yakıt proje şirketi ve tedarikçiler arasında yapılan uzun dönemli anlaşmalar bazında tedarikçilerden temin edilecektir.

Soru 8:

Türkiye'deki nükleer yakıt üretim tesislerinin kurulması ve işletim de dahil olmak üzere nükleer yakıt döngüsü nasıl kurulacaktır?

Cevap 8:

Nükleer yakıt üretim tesislerinin kurulması ve işletimi de dahil olmak üzere nükleer yakıt döngüsü konusu işbirliği alanlarından biri olarak tanımlanmıştır. NGS ile yakıt üretim tesislerinin farklı nitelikte olmalarından dolayı ayrı anlaşmalar ile yapılması öngörülmüştür. Bu anlaşma ülkemizde yakıt tesisi kurulmasına imkan sağlamaktadır.